

ساده

۱- زبان چند شکل یا چهره دارد؟ کدام یک از چهره های زبان دشواری بیشتری دارد؟ چرا؟

پاسخ: زبان دو شکل یا چهره دارد، یکی آوا و صدا و دیگری خط. در میان این دو چهره، خط دشواری بیشتری دارد.

۲- کدام واژه، جمع است؟

پاسخ: در بین واژه های صورت سؤال فقط «جادوگران» جمع است

متوسط

۳- در متن زیر، منظور از عبارت مشخص شده چیست؟

«همه ی آن بزرگان علم و ادب، فرزندان من هستند؛ فرزندانى که بر شکوه وطن و من افزوده اند. من در طول تاریخ، رویدادهایی شماری را دیده ام و بسیاری از آن ها را به شکل نوشته، برایتان نگاه داشته ام.»

پاسخ: در متن صورت سؤال به این موضوع اشاره شده که زبان فارسی رویدادهای بی شماری را دیده است و آن ها را به شکل نوشته درآورده است که منظور، همان کتاب هایی هستند که در زمینه ی تاریخ نوشته شده اند.

۴- در ابیات زیر، چند واژه ی جمع وجود دارد؟

«اگر مراد تو ای دوست بی مرادی ماست / مراد خویش دگر باره من نخواهم خواستمان عیب و هنر پیش دوستان کریم / تفاوتی نکند، چون نظر به عین رضا ست هزار دشمنی افتد به قول بدگویان / میان عاشق و معشوق دوستی بر جاست»

پاسخ: در ابیات صورت سؤال، دو واژه ی جمع وجود دارد: دوستان (دوست + ان) و (بدگویان: بدگوی + ان).

۵- از بزرگ ترین شاعران و نویسندگان ایران در قرن هفتم است. به شعر و به نثر همراه شعر و دیوانبارم: ۱۱ اشعار از او بر جای مانده است.

پاسخ: سعدی از بزرگ ترین شاعران و نویسندگان ایران در قرن هفتم است. بوستان به شعر و گلستان به نثر همراه شعر و دیوان اشعار از او بر جای مانده است.

۶- متن زیر را با واژه های مناسب کامل کنید.

«همه ی آن بزرگان علم و ادب فرزندان من هستند، فرزندانى که بر شکوه و شوکت وطن من افزوده اند بی گمان پی برده اید که من کیست. نام من زبان فارسی است.»

۷- در متن زیر چند کلمه ی جمع وجود دارد؟

«پهلوان در هفت مرحله با نیروهای اهریمنی می جنگد. رستم تمام تلاش خود را به کار می برد تا پادشاه و شماری از بزرگانایرانی را که در چنگ دیوان مازندران گرفتار شده اند، نجات دهد.»

پاسخ: کلمه های «نیروها، بزرگان و دیوان» جمع می باشند که به ترتیب با علامت های «ها، ان و ان» جمع بسته شده اند.

۸- گلستان سعدی چند باب دارد و حکایت «علم و عمل» در باب چندم گلستان است؟

پاسخ: گلستان سعدی یک مقدمه و هشت باب دارد و حکایت «علم و عمل» از باب هشتم آن است.

۹- در میان کلمات زیر چند کلمه ی جمع موجود است؟

«بوستان - دوستان - خفتگان - باستان - مردها - پهلوان»

پاسخ: کلمات «دوستان، خفتگان و مردها» کلمات جمع هستند.

۱۰- چند تا از کلمه های زیر جمع است؟

«فضلا، متون، علوم، اشعار، تحقیق، الفبا، رحمه الله علیه، آثار»

پاسخ: فضلا جمع فاضل، متون جمع متن، علوم جمع علم، اشعار جمع شعر و آثار جمع اثر است.

۱۱- شعر «ای مادر عزیز» و متن «داستان من و شما» به ترتیب آثاری از ... و ... هستند.

پاسخ: شعر «ای مادر عزیز»: ابوالقاسم حالت متن «داستان من و شما»: اکبری شلدره

بیت صورت سؤال به عمل کردن به دانش اشاره دارد، ولی بیت گزینه ی «۲» بر دانش افزایی و یادگیری تأکید می کند

ساده

۱۲- از متن زیر، کدام گزینه برداشت نمی شود؟

«هر ایرانی با آواهای دلنشین و نغمه های مهربانی من، پرورش می یابد و بزرگ می شود. من اگرچه از نظر سن و سال از شما بزرگ تر هستم، اما افتخارهایی که شما فرزندان با تلاش خود می آفرینید، باعث سربلندی من می شود. در طول تاریخ، فرزندان بی شماری با من بزرگ شده اند و افتخار آفریده اند.»

۱) منظور از «آواهای دلنشین و نغمه های مهربانی»، آثار علمی و ادبی است که به زبان فارسی نوشته شده است.

۲) هر ایرانی با زبان فارسی پرورش می یابد.

۳) منظور از «فرزندان بی شماری که با من بزرگ شده اند و افتخار آفریده اند»، دانشمندان و ادبای فارسی زبان هستند.

۴) زبان فارسی عامل اتحاد مردم ایران است.

پاسخ: گزینه ی «۴»

در متن صورت سؤال به این مسئله که زبان فارسی عامل اتحاد مردم است، اشاره ای نشده است.

۱۳- کدام گزینه از نظر معنایی، تناسب کم تری با بیت زیر دارد؟

«علم، چندان که بیش تر خوانی / چون عمل در تو نیست، نادانی»

۱) سعدیا گرچه سخندان و مصالح گوئی / به عمل کار برآید، به سخندانی نیست

۲) ارزش انسان ز علم و معرفت پیدا شود / بی هنر گر دعوی (ادعا) بیجا کند رسوا شود

۳) با علم اگر عمل برابر گردد / کام دو جهان تو را میسر گردد

۴) قیمت گوهر شود پیدا بر گوهرشناس / قدر ما در پای میزان عمل پیدا شود

پاسخ: گزینه ی «۲»

در همه ی گزینه ها مانند بیت صورت سؤال به همراهی علم و عمل تأکید شده، اما در گزینه ی «۲»، درباره ی عمل سخنی گفته نشده است.

۱۴- کدام بیت با بیت زیر ارتباط معنایی دارد؟

«علم، چندان که بیش تر خوانی / چون عمل در تو نیست، نادانی»

۱) قیمت گوهر شود پیدا بر گوهرشناس / قدر ما در پای میزان عمل پیدا شود

۲) هر کو عمل نکرد و عنایت امید داشت / دانه نکاشت ابله و دخل انتظار کرد (دخل: درآمد)

۳) با علم اگر عمل برابر گردد / کام دو جهان تو را میسر گردد

۴) ارزش انسان ز علم و معرفت پیدا شود / بی هنر گر دعوی بیجا کند، رسوا شود (دعوی: خواسته)

پاسخ: گزینه ی «۳»

بیت صورت سؤال درباره ی همراهی علم و عمل و ارزش این دو کنار هم است و تنها در گزینه ی «۳» اهمیت علم و عمل در کنار هم به چشم می خورد.

۱۵- کتاب گلستان سعدی چند باب دارد و موضوع آن چیست؟

۱) هفت - به نظم و حاصل تجربیات او در سفرهایش است.

۲) هشت - به نظم و نثر و حاصل تجربیات او در سفرهایش است.

۳) هفت - به نثر و موضوع آن اخلاق و تربیت است.

۴) هشت - به نثر و موضوع آن اخلاق و تربیت است.

پاسخ: گزینه ی «۲»

کتاب گلستان سعدی هشت باب دارد. این کتاب، به نظم و نثر بوده و حاصل تجربیات سعدی در سفرهایش است.

۱۶- در عبارت «موضوعات کتاب های جابر را فلسفه، بحث در احکام، صنایع، تجهیزات جنگی و بحث در خواص اشیا

تشکیل می دهد.» چند کلمه به صورت جمع به کار رفته است؟

۱) پنج ۲) شش

۳) هشت ۴) هفت

پاسخ: گزینه ی «۴»

هفت واژه ی «موضوعات، کتاب ها، احکام، صنایع، تجهیزات، خواص و اشیا» جمع هستند.

۱۷- در کدام بیت از جمع عربی واژه ی «علم» استفاده شده است؟

- ۱) اگرچه دوست به چیزی نمی خرد ما را/ به عالمی نفروشیم مویی از سر دوست
- ۲) ساقیا! جام می ام ده که نگارنده ی غیب/ نیست معلوم که در پرده ی اسرار چه کرد
- ۳) ذات او دروازه ی شهر علوم/ زیر فرمانش حجاز و چین و روم
- ۴) نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد/ عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد

پاسخ: گزینه ی «۳»

واژه ی «علوم» در بیت گزینه ی «۳»، جمع عربی (مکسر) واژه ی «علم» است به معنی «دانش ها».

علم: دانش/ عالم: دانشمند/ عالم: جهان، دنیا/ معلوم: معین، مشخص، واضح/ معلّم: آموزگار

۱۸- اولین و دشوارترین سطح زبان به ترتیب کدام است؟

- ۱) آوا - خط
- ۲) خط - آوا
- ۳) اشاره - خط
- ۴) خط - اشاره

پاسخ: اولین سطح زبان: آوا

دشوارترین سطح زبان: خط

۱۹- هر کلمه یا واژه، پاره ای از پیکر زبان است و شامل ... می شود.

- ۱) تلفظ - معنی - اشاره
- ۲) تلفظ - معنی - شکل نوشتن
- ۳) اشاره - تلفظ - آوا و صدا
- ۴) تلفظ - اشاره - شکل نوشتن

پاسخ: گزینه ی «۴»

هر کلمه یا واژه، پاره ای از پیکر زبان است و شامل چند شکل یا چهره است که عبارت اند از: تلفظ (آوا)، اشاره و شکل نوشتن (خط).

۲۰- در قطعه شعر زیر، چند واژه ی جمع وجود دارد؟

«علی کوچیکه، علی بهونه گیر/ نصفه شب از خواب پرید/ چشماشو هی مالید با دست/ سه چهار تا خمیازه کشید/ پا شدنشست چی دیده بود؟ چی دیده بود؟/ خواب یه ماهی دیده بود؟ ...»

- ۱) صفر
- ۲) یک
- ۳) دو
- ۴) سه

پاسخ: گزینه ی «۲» در قطعه شعر صورت سؤال که از ابتدای یکی از اشعار فروغ فرخزاد انتخاب شده، تنها واژه ی «چشما» جمع است. (چشم ها) جمع (چشم) است؛ که به دلیل موزون بودن شعر به شکل (چشما) آمده است.

۲۱- در کدام گزینه کلمه ای وجود دارد که جمع نمی باشد؟

- (۱) اسرار - کارها
(۲) اعمال - معلمان
(۳) دوستدار - احساسات
(۴) موجودات - دزدان

پاسخ: گزینه ی «۳»

در گزینه ی «۳» کلمه ی «دوستدار» جمع نمی باشد.

اما در سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: اسرار ← بدون نشانه / کارها ← با نشانه ی «ها»

گزینه ی «۲»: اعمال ← بی نشانه / معلمان ← با نشانه ی «

گزینه ی «۴»: موجودات ← با نشانه ی «ات» / دزدان ← با نشانه ی «ان»

۲۲- با توجه به درس «داستان من و شما» منظور از «هر سه ی ما» در جمله ی «گاهی دشمنان به هر سه ی ما تاخته اند، اما هم چنان پا برجا و استواریم.» چیست؟

- (۱) صدا - خط - اشاره
(۲) واژه - جمله - تلفظ
(۳) وطن - ایرانی ها - زبان ملی ایرانیان
(۴) وطن - تلفظ و معنای کلمات - زبان فارسی

پاسخ: گزینه ی «۳»

منظور از «هر سه ی ما» در جمله ی صورت سؤال، «وطن، ایرانی ها و زبان فارسی (زبان ملی ایرانیان) است.

۲۳- در کدام گزینه کلمه ای وجود دارد که مفرد ندارد؟

- (۱) کتب - منابع
(۲) یزدان - طوایف
(۳) الوان - رسل
(۴) لوازم - امثال

پاسخ: گزینه ی «۲»

تمامی کلمات همه ی گزینه ها، جمع هستند به جز کلمه ی «یزدان»

۲۹- چه تعداد از کلمات زیر با «ان» جمع بسته می شوند؟

«میز- فرشته- باد- کوه- بار- آهو»

(۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه

پاسخ: گزینه ی «۱»

دو کلمه ی «فرشته» به صورت «فرشتگان» و «آهو» به صورت «آهوان» با «ان» جمع بسته می شوند.

* نکته: در دو کلمه ی «میزان» و «باران»، «ان» جزئی از خود کلمه بوده و نشانه ی جمع نیست.

* کلمه ی «کوهان» جمع «کوه» نیست، بلکه «ان» نشانه ی شباهت است و این کلمه به معنی مثل و مانند کوه می باشد.

۳۰- با توجه به درس «داستان من و شما»، در کدام گزینه، تمامی کلمات ذکر شده دارای دو شکل نوشتاری هستند؟

(۱) خانه ی بزرگ- بزرگ تر- جهانیان (۲) اعضای گروه- کتاب خانه- مهربان تر

(۳) مجموعه ی آموزشی- خوشحال- کوچک ترین (۴) خشمگین- دامنه ی کوه- کارنامه

پاسخ: گزینه ی «۳»

در گزینه ی «۱»، واژه ی «جهانیان»، در گزینه ی «۲»، واژه ی «اعضای گروه» و در گزینه ی «۴»، واژه های «خشمگین» و «کارنامه» دارای یک شکل نوشتاری هستند.

۳۱- در کدام بیت نشانه ی جمع وجود دارد؟

(۱) چه جای صحبت نامحرم است مجلس انس / سر پیاله بپوشان که خرقه پوش آمد

(۲) مرغ دل باز هوادار کمان ابرویست / ای کبوتر نگران باش که شاهین آمد

(۳) نیک نامی خواهی ای دل با بدان صحبت مدار / خودپسندی جان من برهان نادانی بود

(۴) بر تخت جم که تاجش معراج آسمان است / همت نگر که موری با آن حقارت آمد

پاسخ: گزینه ی «۳» واژه ی «بدان» در گزینه ی «۳» جمع «بد» است. «ان» در سایر گزینه ها نشانه ی جمع نیست.

۳۲- با توجه به موضوع کتاب بوستان سعدی، کدام بیت می تواند از این کتاب باشد؟

الف، چو فردا بیایی به دشت نبرد / ببینی تو آورد مردان مرد (آورد: جنگ)

ب، این دشت خوابگاه شهیدان است / فرصت شمار وقت تماشا را

ج، خدمت من طاعت و حمد خداست / تا نپنداری که حق از من جداست

د، مکن پیش دیوار غیبت بسی / بود کز پیش گوش دارد کسی

۴، الف

۳، ب

۲، ج

۱، د

پاسخ: گزینه ی «۱»

موضوع کتاب بوستان سعدی، اخلاق، تربیت، سیاست و اجتماعیات است و بیت «د» به موضوع تربیت اشاره می کند.

۳۳- تعداد جملات کدام بیت، با تعداد جملات عبارت زیر برابر است؟

«یکی آن که اندوخت و نخورد و دیگر آن که آموخت و نکرد.»

۱) ز کمی و بیشی و از رنج و آز / به نیروی یزدان شدم بی نیاز

۲) رو سر بنه به بالین، تنها مرا رها کن / ترک من خراب شبگرد مبتلا کن

۳) فرستاد بهرام مردی دبیر / سخن گوی و روشن دل و یادگیر

۴) من نگویم که کنون با که نشین و چه بنوش / که تو خود دانی اگر زیرک و عاقل باشی

پاسخ: گزینه ی «۱»

در عبارت صورت سؤال، چهار فعل هست: «اندوخت»، «نخورد»، «آموخت»، «نکرد» افعال هر بیت:

گزینه ی «۱»: «شدم»

گزینه ی «۲»: «رو» (برو)، «بنه»، «رها کن»، «ترک کن»

گزینه ی «۳»: «فرستاد»

گزینه ی «۴»: «نگویم»، «نشین»، «بنوش»، «دانی»، «باشی»

۳۴- با توجه به بیت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«آن تهی مغز را چه علم و خبر / که بر او هیزم است یا دفتر؟»

(۱) تهی مغز به معنی نادان است. (۲) دانشی که به آن عمل نشود، مانند هیزم است.

(۳) این بیت از باب هشتم گلستان است. (۴) این بیت سه جمله دارد.

پاسخ: گزینه ی «۱»

معنی بیت: انسان نادان مانند حیوانی است که عقل ندارد، برایش فرقی نمی کند بارش هیزم یا دفتر است.

۳۵- کدام گزینه، از نظر تاریخ ادبیات نادرست است؟

(۱) گلستان شامل یک مقدمه و هفت باب است که باب آخر آن، در آداب صحبت است.

(۲) نظامی به عنوان پیشوای داستان سرایی در ادب فارسی بوده و مخزن الاسرار از آثار اوست.

(۳) سعدی از بزرگ ترین شاعران و نویسندگان قرن هفتم است که برای اتمام تحصیلات خود به بغداد رفت.

(۴) کتاب گلستان سعدی که به نظم و نثر می باشد، حاصل تجربیات او طی ۳۵ سال است.

پاسخ: گزینه ی «۱»

گلستان سعدی شامل یک مقدمه و هشت باب است.

۳۶- عبارت «زنبور بی عسل» با کدام بیت می تواند ارتباط معنایی داشته باشد؟

(۱) تا تو ای بهار تازه آمدی / سروهای سرفراز آمدند

(۲) علم چندان که بیش تر خوانی / چون عمل در تو نیست، نادانی

(۳) خدایی که از بوی گل بهتر است / صمیمی تر از خنده ی مادر است

(۴) ز خاک آفریدت خداوند پاک / پس ای بنده افتادگی کن چو خاک

پاسخ: گزینه ی «۲»

عبارت «عالم بی عمل به چه ماند؟ به زنبور بی عسل» همانند بیت گزینه ی «۲»، به این موضوع اشاره دارد که تا زمانی

که علم همراه با عمل نباشد، هیچ تأثیر و فایده ای ندارد.

۳۷- کدام یک از جملات زیر در مورد داستان «ما کجا هستیم؟» صحیح نیست؟

(۱) روند مراحل داستان از کل به جزء نیست.

(۲) اولویت های ارتباط داستان به این ترتیب هستند: خلقت، خود و دیگران

(۳) «فضا» تنها با یکی از معانی خود در اینجا به کار برده شده است.

خوشه ی کیهانی بزرگتر از منظومه ی شمسی، منظومه ی شمسی بزرگتر از کهکشان راه شیری و کهکشان راه شیری بزرگتر از خوشه ی کیهانی است.

پاسخ: گزینه ی «۴»

صورت صحیح گزینه ی «۴» به صورت زیر است: منظومه ی شمسی در یک کهکشان به نام راه شیری است. کهکشان راه شیری در یک خوشه ی کیهانی وجود دارد. سایر گزینه ها همگی صحیح اند.